

Pater en hoogleraar Brandsma wordt heiligverklaard: zo gaat dat

In Rome wordt vanochtend Titus Brandsma heilig verklaard. Vier vragen en antwoorden over hoe dat gaat en wat het betekent.

Wie was Titus Brandsma?

Anno Sjoerd Brandsma, die in de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers werd vermoord, werd in 1881 geboren in de buurt van Bolsward en kreeg de naam Titus toen hij op 17-jarige leeftijd intrad in het klooster. Daar leidde hij niet alleen een leven van gebed, maar stond vooral midden in het katholieke leven.

Zo was hij hoogleraar, journalist en rector magnificus van de toen net opgerichte Katholieke Universiteit Nijmegen (nu de Radboud Univesiteit Nijmegen), richtte hij scholen op en zette zich in voor een sterke positie van de Friese taal.

Waarom wordt hij heiligverklaard?

Brandsma was een fel tegenstander van het nationaalsocialisme. Toen de NSB in 1941 advertenties wilde plaatsen in katholieke kranten, reisde Brandsma alle redacties af om dat met klem te ontraden. Kort daarop werd Brandsma door de Duitsers gearresteerd. Hij zat onder meer vast in Kamp Amersfoort en werd gedeporteerd naar het concentratiekamp Dachau. Daar zaten meer geestelijken gevangen. Brandsma stierf op 26 juli 1942, een paar weken na aankomst.

Omdat hij zijn verzet tegen het nationaalsocialisme met de dood moest bekopen, beschouwt de katholieke kerk Titus Brandsma als een martelaar. In 1985 werd hij zaligverklaard. Om vervolgens heiligverklaard te kunnen worden, is een wonder noodzakelijk dat direct aan Brandsma wordt toegeschreven. Het Vaticaan oordeelt dat daarvan sprake was bij de medisch onverklaarbare genezing van de Amerikaanse pater en priester Michael Driscoll.

Toen Driscoll in 2004 huidkanker kreeg, bad hij op voorspraak van Titus Brandsma om genezing. Tegen alle verwachtingen in werd hij beter en de ziekte is niet meer teruggekomen. Het Vaticaan ziet dit als een wonder waarin Titus Brandsma de hand heeft gehad.

Hoe gaat zo'n heiligverklaring in zijn werk?

Om te bepalen of iemand heilig verklaard kan worden, doet de katholieke kerk jarenlang uitgebreid onderzoek naar het mogelijke wonder. Als de paus concludeert dat er van een wonder sprake was, ligt de weg naar een heiligverklaring open.

Titus Brandsma wordt vandaag samen met negen anderen heiligverklaard tijdens een speciale mis op het Sint Pietersplein. De laatste Nederlander bij wie dit gebeurde was de Limburgse pater Karel Houben in 2007.

Op het Sint Pietersplein zullen op banieren de gezichten van Titus Brandsma en de negen andere nieuwe heiligen te zien zijn. Bisschoppen uit de hele wereld zijn bij de plechtigheid

aanwezig, onder wie drie uit Nederland.

Daarnaast zijn zeker tweehonderd Nederlandse pelgrims voor de plechtigheid naar Rome gereisd. Tijdens de mis zal de paus een verklaring voorlezen die ermee eindigt dat hij Titus Brandsma "als heilige definieert" en dat hij "beveelt dat Titus Brandsma in de hele kerk devoot wordt geëerd".

Heilig, en dan?

Is iemand heiligverklaard, dan kunnen gelovigen bidden op voorspraak van die persoon. Dat betekent dat als ze bidden tot God, ze de heilige kunnen vragen om voor hen bij God "een goed woordje" te doen. De katholieke kerk zegt dat heiligen dicht bij God staan.

Sommige heiligen worden geëerd als de beschermer van een bepaalde stad of beroepsgroep. Omdat Titus Brandsma opstond tegen het nationaalsocialisme en voor de persvrijheid, pleit een internationale groep van ruim zestig journalisten ervoor om hem de beschermheilige van de journalistiek te maken, maar daarover is nog niets besloten.